

Innkomne merknader

I forbindelse med varsling av oppstart av planen har det kommet 10 brev/e-poster med merknader og innspill til planarbeidet. Merknadene følger som eget vedlegg.

1. Rogaland fylkeskommune, regionalplanavdelingen.....26.06.20
2. Rogaland fylkeskommune, seksjon for kulturarv10.06.20
3. Statsforvalteren i Rogaland28.05.20
4. Statens vegvesen, region Vest09.06.20
5. Den Norske Kirke – Stavanger Bispedømme17.06.20
6. Den Norske Kirke – Karmøy kirkelige fellestråd29.05.20
7. Kystverket Vest.....08.07.20
8. Fiskeridirektoratet.....24.06.20
9. Karmsund Havn IKS27.06.20

B: Private og organisasjoner

1. Fortidsminneforeningen.....28.06.20
2. Opplysningsvesenets fond08.06.20

Rogaland fylkeskommune

Fylkeskommunen er positiv til at det settes i gang detaljregulering av kulturmiljøet på Avaldsnes, og fremhever at området er rikt på kulturminner av høy nasjonal verdi fra ulike tidsperioder. Det pekes også på at det er et høyt aktivitetsnivå i området, med bl.a. en aktiv kirke og menighet, Nordvegen historiesenter, ulike stier og turveier, en aktivitetspark ved historiesenteret, samt at det foreligger planer om å etablere et regionalt kystpilegrimsenter på stedet. Fylkeskommunen anfører at hensynet til de ulike interessene på stedet må balanseres, men at kulturminnene og kulturminneverdiene må være førende for videre utvikling av området.

Riksantikvaren er i gang med å utarbeide et register over kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse i Norge (KULA). Fylkeskommunen gjør oppmerksom på at Avaldsnes inngår som ett av landskapene i Rogaland, der det er den historiske betydningen av stedet ved Karmsundet og kontroll over leia gjennom sundet som er grunnlag for utvelgelsen.

Det vises til at flere registrerte automatisk fredete kulturminner i planområdet ikke er tilstrekkelig undersøkt og avgrenset, og at flere enkeltminner ikke er kartfestet i den nasjonale kulturminnedatabasen Askeladden. Videre er ikke deler av planområdets sørlige del arkeologisk kartlagt, og det varsles derfor *behov for arkeologiske registreringer*.

Når det gjelder kulturminner i sjø, anbefaler Stavanger maritime museum at registrerte kulturminner må vises på plankart og sikres gjennom bestemmelser osv. Museet peker også på at det blir gjort undersøkelser for å avklare omfanget av fredete kulturminner i sjøområdene på et tidlig tidspunkt i planprosessen. Det gis dessuten råd om at planområdet utvides til å omfatte arealene rundt Bjørnholmen og opp mot Svinatangen. Det pekes bl.a. på at opplaget av større skip rett ved Avaldsnes utgjør en vesentlig grad av skjemming av kulturmiljøets umiddelbare omgivelser.

Riksantikvaren peker på at kulturmiljøet rundt Avaldsnes kirke er av høy regional og nasjonal verdi, at kirken ligger fritt, åpent og synlig, og at området er svært sårbart med tanke på endringer. Det stilles spørsmål om hva som ligger i begrepet «middelalderpark», og understrekes at metningspunktet for tilføyelser i området rundt kirken er nådd. Når det gjelder tilrettelegging av kongsgårdsruinen ønsker

Riksantikvaren sammen med fylkeskommunen og øvrige involverte parter å fortsatt være i dialog om utforming og detaljering.

Fylkeskommunen mener at planen ligger i en gråsoner med hensyn til krav om konsekvensutredning, men sier seg enig i at slikt krav likevel ikke utløses, ettersom formålet med planen er å legge til rette for formidling og bevaring av kulturminneverdiene i planområdet. En forventer at det gjøres en grundig utredning av tiltak som kan komme i konflikt med automatisk fredete kulturminner, og hvilken innvirkning tiltakene kan ha på kulturminner, kulturmiljø og landskap.

Fylkeskommunen mener ellers at Bukkøy og Forøya, som er regulert til bevaring i reguleringsplan 449 Avaldsnes kulturvernomsråde, bør innlemmes i planområdet, slik at en oppnår en mer helhetlig tilrettelegging og formidling av kulturmiljøet på Avaldsnes. Videre forutsettes det at en i all hovedsak viderefører regulert arealbruk i tidligere planer. For Avaldsnes kan det være ønskelig å vise kulturminnene/ kulturmiljøet som LNFR-formål med underformål vern av kulturminner og kulturmiljø, sosikode H5600 med tilhørende bestemmelser. For kulturminnene som ligger i sjø kan det være aktuelt å bruke formålet naturområde sjø/ vassdrag med underformål bevaring. Kulturminnelokaliteter og enkeltobjekter med tilhørende sikringsone må markeres på plankartet som hensynssone §11-8 d) (sosikode H730) med tilhørende bestemmelser. Fylkesrådmannen kan være behjelpelig med å utarbeide ordlyd i bestemmelsene.

Hva videre tilrettelegging av området angår, vises det til at det foreligger et utkast til skjøtselsplan for turstien rundt Avaldsnesplatået og nærliggende, automatisk fredete kulturminner. Denne utarbeides i samråd med Rogaland fylkeskommune. Formålet med skjøtselsplanen er å holde kulturstien rundt platået og de nærliggende kulturminnene i god stand slik at opplevelsen av kulturminnene er godt tilrettelagt for publikum ved Nordvegen historiesender og øvrige besøkende til Avaldsnes. Det gis råd om at den forankres i reguleringsplanen, og utvides til å gjelde hele platået.

Videre anbefaler fylkeskommunen at det gjennom planarbeidet utredes en helhetlig løsning for turveier og -stier i området, og at det utarbeides en skiltplan som legger til rette for en samordning av skilt i området, gjerne gjennom en egen skiltmal.

Fylkeskommunen minner om at det går en automatisk fredet hulvei gjennom området som omfattes av reguleringsplan 479 Avaldsnes nye kirkegård. Fylkeskommunen ber om at hulveien legges inn som hensynssone § 11-8 d) båndlagt etter kulturminneloven i detaljreguleringsplanen for det historiske Avaldsnes. I reguleringsplanens bestemmelser er det nedfelt at rette kulturminnemyndighet skal godkjenne bebyggelsesplanene for gravplassen. Trinn 1 av gravplassen er godkjent av fylkeskommunen og etablert. Fylkeskommunen ber om at bestemmelsen videreføres i varslet reguleringsplan.

En viser også til at parkeringsforholdene på Avaldsnes har vært utfordrende over lengre tid, særlig som følge av Kongsgårdprosjektet og avdekking og restaurering av kongsgårdsruinen. Ruinen skal gjøres tilgjengelig for publikum, og dette medfører at en del av parkeringsarealet forsvinner på permanent basis. Fylkeskommunen er positiv til at en gjennom reguleringsarbeidet søker å løse en del av de praktiske problemene knyttet til tilgjengelighet og parkering på stedet.

Fylkeskommunen tar også opp to forhold uten direkte relevans for det pågående planarbeidet. Begge dreier seg om midlertidige tillatelser som tidligere er gitt til henholdsvis omlegging av turveien til Bukkøy og utvidelse av parkeringsarealet sør for kirken mot vest. Fylkeskommunen ber om at det søkes om nye, midlertidige tillatelser for nevnte tiltak innen 18. september 2020. Rogaland fylkeskommune skriver i brev datert 26. juni 2020 at fylkeskommunen er veiforvalter av fylkesveinet, og har interesser i området knyttet til fv. 4820. De peker på at:

- Vegnormalene skal i henhold til forskrift i veglovens § 13 gjelde for all planlegging og bygging av veger og gater på det offentlige vegnettet. Alle tiltak i tilknytning til fylkesveien skal gis en teknisk utforming iht. krav stilt i gjeldende håndbok «N100 Veg- og gateutforming».
- Alle tekniske planer i tilknytning til fv. 4820 skal sendes til Rogaland fylkeskommune for gjennomsyn. Dette må sikres i reguleringsbestemmelsene.

Kommentar:

Kulturminner på land er regulert LNF/Vern av landskap, kulturminner og kulturmiljø, med hensynssone H730 – Båndleggingetter lov om kulturminner. Kulturminner i sjø er regulert Naturområde i sjø og vassdrag, med hensynssone H730 – Båndleggingetter lov om kulturminner.

Det er valgt å begrense planområdet til å kun ta med området rundt Avaldsnes kirke og tilhørende kulturlandskap på fastlandet.

I «middelalderpark» ligger det ikke intensjoner om andre inngrep enn det som er nødvendig for avdekking og tilgjengeliggjøring av kongsgårdruinene, og for å fremheve sammenhenger mellom kulturminnene og attraksjonene i området.

Bestemmelse om at «Utforming og detaljering i forbindelse med tilrettelegging av kongsgårdruinene skal skje i dialog med Riksantikvaren og Rogaland fylkeskommune.» er lagt inn i planforslaget.

Bestemmesene sikrer at alle tiltak innenfor hensynssone H730 på forhånd må avklares med kulturminnemyndighetene.

Det er laget en plan for ny skilting langs eksisterende kultursti, og foreslått ny sti.

Planforslaget foreslår ny parkeringsplass sør for driftsbygningen, parkering ved kirken strammes inn. Det tilrettelegges for bedre adkomst og snumulighet sør for kirken.

Bestemmelser som foreslått om veg og tekniske planer er tatt med i planforslaget.

Fylkesmannen i Rogaland (Nå Statsforvalteren)

Fylkesmannen i Rogaland peker i brev datert 28. mai 2020 at en er positiv til planarbeidet og vil gi honnør til kommunens langsiktige og mangeårige satsing på dette unike området. Fylkesmannen minner dessuten om at alle saker som berører naturmangfold, skal vurderes etter prinsippene i naturmangfoldloven. Nord i planområdet er det registrert noen sterkt truede plantearter, og eventuelle tiltak må hensynta disse registreringene.

Kommentar:

Merknaden tas til orientering. Det er ikke planlagt inngrep nord i planområdet. Naturmangfoldloven legges til grunn ved tiltak.

Statens vegvesen

Statens vegvesen ber i brev av 9. juni 2020 om at trafikksikkerhet vektlegges innenfor området som reguleres og ses i sammenheng med øvrig vegnett.

Kommentar:

Merknaden tas til orientering.

Fiskeridirektoratet

Fiskeridirektorat uttaler i brev datert 24. juni 2020 at det ikke er registrert spesielle fiskeri- og havbruksinteresser i planområdet. En forutsetter videre at det ved tiltak i sjø, eller med virkning til sjø, gjøres avbøtende tiltak for forurensning og skadelige utslipp.

Kommentar:

Merknaden tas til orientering. Det er ikke planlagt tiltak i sjø.

Kystverket

Kystverket anfører i sin uttalelse datert 8. juli 2020 at Bøvågen er registrert som ankrings- og opplagsområde med blant annet landfester innenfor planområdet, og at dette må hensyntas i planarbeidet, og forutsetter videre at denne delen av planen blir utarbeidet i samarbeid med Karmsund havn. Det pekes også på at reguleringsbestemmelsene må inneholde en passus om at tiltak som faller inn under havne- og farvannslovens bestemmelser, skal godkjennes av havnemyndighet.

Kommentar:

Merknaden tas til orientering. Bestemmelse som foreslått er lagt inn i planforslaget.

Den Norske Kirke - Stavanger bispedømmeråd

Stavanger bispedømmeråd er statlig fagmyndighet for gravplass, og har uttalt seg til oppstartsmeldingen i brev datert 17. juni 2020. Bispedømmerådet peker på at planområdet omfatter to vedtatte reguleringsplaner for gravplasser, og har følgende merknader til det igangsatte planarbeidet:

- Det bør forutsettes at planarbeidet skjer i tett samråd med Karmøy kirkelige fellesråd for å sikre at gravplassene blir godt ivaretatt.
- Gravferdsforskriften forutsetter at gravplasser skal holdes i hevd og forvaltes med den orden og verdighet som deres egenart tilsier. Dette kan med fordel nedfelles i reguleringsbestemmelsene for å sikre at gravplassene blir ivaretatt.
- De to gravplassene på Avaldsnes er i aktiv bruk. Den egenarten som gravferdsforskriften § 1 sikter til er blant annet knyttet opp mot følgende to forhold. Gravplasser er steder for gjennomføring av gravferder for alle innbyggerne i kommunen uavhengig av tro og livssyn. Gravplasser er steder for individuell sorgbearbeiding samtidig som de er samfunnets felles minnested. Disse to forholdene er bakgrunnen for bestemmelsene i gravferdsforskriften § 2 om at gravplasser skal skjermes mot støy i henhold til gjeldende retningslinjer i arealplanleggingen og at det om mulig skal anlegges en buffersone rundt gravplasser. Gravplasser er steder som bør gi rom for ro og ettertanke noe som kan være utfordrende dersom det i nærområdet legges opp til mye besøk og turisme.

Gravplassens behov for infrastruktur knyttet til atkomst og parkering må ivaretas i det videre planarbeidet.

Kommentar:

Det er ikke planlagt inngrep i områder for gravplass. Bestemmelse som foreslått er likevel tatt inn i planforslaget. Planforslaget vil heller ikke endre på forhold som gjelder støy og skjerming av gravplassene i forhold til dagens situasjon. Merknaden tas til orientering.

Den Norske Kirke - Karmøy Kirkelig fellesråd

Karmøy kirkelig fellesråd uttaler seg til planoppstarten i brev datert 29. mai 2020. Fellesrådet mener at formålet med reguleringsplanen er mangelfullt, og at den kirkelige virksomheten i området ikke er tatt hensyn til, herunder drift av kirkegård/gravplass. Videre pekes det på at fellesrådet ønsker å se

på muligheten for å oppføre et nytt og større bårehus, og ber om at de nevnte forhold blir en del av rammebetingelsene for den videre prosessen.

Fellesrådet peker dessuten på følgende aspekter som anses viktige for planarbeidet:

- Transport bære/bårefølge til gravplass:
 - Det er anlagt ny gravplass ved Fantaskaret. Det vil være viktig å tilrettelegge for trygg og verdig transport for gravfølger fra kirkebygget til gravplassen.
- Bårehus med fasiliteter:
 - I fremtiden vil det være nødvendig med et nytt og større bårehus med fasiliteter.
- Toalettfasiliteter og avfallshåndtering:
 - Det er behov for god tilrettelegging av toalettfasiliteter og avfallshåndtering.
- Strøm- og nettforsyning:
 - Det er behov for utbygging av strøm- og nettforsyning i området.
- Parkering:
 - Det er mangelfull parkeringskapasitet i området. Det bør opparbeides ny parkeringsplass.
 - Parkeringsplassen ved kirken er først og fremst parkeringsplass for besøkende ved kirkelige handlinger og andre kirkelige arrangementer.
 - Parkering ved gravplassen i Fantaskaret er først og fremst for etterlatte som skal besøke grav.
 - Det er utfordringer knyttet til erosjon på parkeringsplassen ved kirken. Dette er et generelt problem, og skaper ekstra problemer for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Det bør tillates asfaltering både av denne parkeringsplassen, og ved etablering av ny.
- Trafikk:
 - Trafikkavvikling er en utfordring i området. Det er behov for en god plan for av- og påstigning, med parkering av busser et annet sted. Ø Adkomst og parkering vil ikke bare påvirke bl.a. Vikinggarden på Bukkøy, men kan også få konsekvenser sør for planområdet.

Kommentar:

Merknaden tas til orientering. Det er i planforslaget satt av areal til nytt bårehus og toalettfasiliteter. Planforslaget foreslår ny parkeringsplass sør for driftsbygningen, parkering ved kirken strammes inn. Det tilrettelegges for bedre adkomst og snumulighet sør for kirken.

Opplysningsvesenets fond

Opplysningsvesenets fond skriver i epost 8. juni 2020 at OVF som grunneier for mesteparten av arealet innenfor planavgrensningen, og derfor ønsker å medvirke så tidlig i prosessen som mulig, og helst mye hyppigere enn bare ved offentlige høringer.

Kommentar:

Merknaden tas til orientering.

Fortidsminneforeningen avd. Haugalandet

Fortidsminneforeningen avd. Haugalandet skriver i epost 28. juni 2020 at en ser positivt på planene, og ser frem til å følge med på planarbeidet videre.

Kommentar:

Merknaden tas til orientering.

Karmsund havn

Karmsund Havn IKS uttaler i brev datert 8. juni 2020 at man på nåværende tidspunkt ikke har merknader til planarbeidet.

Kommentar:

Merknaden tas til orientering.